Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 21ης Μαΐου 2026*

«Προδικαστική παραπομπή – Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1083 – Άρθρο 3 – Χρονικό πεδίο εφαρμογής – Άρθρο 29 – Μεταβατικές διατάξεις – Δημοσίευση σε κράτος μέλος άρθρου με περιεχόμενο όμοιο με το περιεχόμενο άλλου άρθρου δημοσιευμένου σε άλλο κράτος μέλος – Περιστατικά φερόμενα ως ανακριβή – Αίτηση επανόρθωσης – Άρθρο 11 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρο 2 ΣΕΕ»

Στην υπόθεση C-843/24,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Fővárosi Törvényszék (δικαστήριο περιφέρειας Βουδαπέστης-Πρωτευούσης, Ουγγαρία) με απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2024, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 9 Δεκεμβρίου 2024, στο πλαίσιο της δίκης

Viktor Orbán

κατά

24.hu Szerkesztősége,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. L. Arastey Sahún, πρόεδρο τμήματος, J. Passer, E. Regan (εισηγητή), Δ. Γρατσία και B. Smulders, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– ο V. Orbán, εκπροσωπούμενος από τον Gy. Turi, ügyvéd,

– η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους D. Csoknyai και Z. Fehér,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους G. Conte, O. Gariazzo και A. Tokár,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ουγγρική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1083 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11 Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ (ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης) (ΕΕ L, 2024/1083), και του άρθρου 11 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, του Viktor Orbán και, αφετέρου, του ειδησεογραφικού ιστοτόπου 24.hu Szerkesztősége, σχετικά με αίτηση επανόρθωσης διά του Τύπου όσον αφορά άρθρο που δημοσιεύθηκε στην Ουγγαρία με περιεχόμενο όμοιο με το περιεχόμενο άλλου άρθρου που δημοσιεύθηκε σε άλλο κράτος μέλος και στο οποίο γίνεται αναφορά σε περιστατικό φερόμενο ως ανακριβές.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Το άρθρο 3 του κανονισμού 2024/1083, με τίτλο «Δικαίωμα των αποδεκτών των υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης», ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη σέβονται το δικαίωμα των αποδεκτών των υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να έχουν πρόσβαση σε πολυφωνία περιεχομένου συντακτικά ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης και μεριμνούν ώστε να υπάρχουν οι συνθήκες-πλαίσιο σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό για τη διασφάλιση του εν λόγω δικαιώματος, προς όφελος του ελεύθερου και δημοκρατικού λόγου.»

4 Το άρθρο 29 του κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Έναρξη ισχύος και εφαρμογή», προβλέπει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται από τις 8 Αυγούστου 2025. Ωστόσο:

α) Το άρθρο 3 εφαρμόζεται από τις 8 Νοεμβρίου 2024.

[…]»

Το ουγγρικό δίκαιο

5 Το άρθρο 12 του sajtószabadságról és a médiatartalmak Alapvető szabályairól szóló 2010. évi Civ. törvény (νόμου CIV του 2010 σχετικά με την ελευθερία του Τύπου και τους θεμελιώδεις κανόνες για το περιεχόμενο των μέσων ενημέρωσης) (*Magyar Közlöny* 2010/170), ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Σε περίπτωση που με οποιοδήποτε δημοσίευμα μέσου ενημέρωσης διατυπώνονται ή αναδημοσιεύονται αναληθείς ισχυρισμοί ή παρατίθενται διαστρεβλωμένα πραγματικά περιστατικά σχετικά με ένα πρόσωπο, το εν λόγω πρόσωπο μπορεί να αξιώσει τη δημοσίευση επανόρθωσης, στην οποία θα επισημαίνονται οι δημοσιευθέντες πραγματικοί ισχυρισμοί οι οποίοι δεν είναι αληθείς ή τεκμηριωμένοι, τα περιστατικά που παρουσιάστηκαν διαστρεβλωμένα καθώς και τα αντίστοιχα αληθή περιστατικά.»

6 Το άρθρο 496 του polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (νόμου CXXX του 2016 περί του κώδικα πολιτικής δικονομίας) (*Magyar Közlöny* 2016/190), ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Εάν το μέσο ενημέρωσης δεν εκπληρώσει την υποχρέωσή του να δημοσιεύσει την επανόρθωση εντός της ταχθείσας προθεσμίας ή εάν δεν δημοσιεύσει επανόρθωση σύμφωνα με το σχετικό αίτημα, το πρόσωπο που ζητεί την επανόρθωση μπορεί να ασκήσει αγωγή κατά του μέσου ενημέρωσης με αίτημα τη δημοσίευση της επανορθωτικής δήλωσης. […]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

7 Στις 17 Μαρτίου 2024, ο ειδησεογραφικός ιστότοπος 24.hu Szerkesztősége δημοσίευσε άρθρο με τίτλο «Η Spar αρχίζει να αποσύρει περιουσιακά στοιχεία από την Ουγγαρία» (στο εξής: επίμαχο στην κύρια δίκη άρθρο). Το επίμαχο στην κύρια δίκη άρθρο περιείχε, μεταξύ άλλων, δήλωση του προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου της αυστριακής θυγατρικής του ομίλου Spar, Spar Austria, η οποία είχε δημοσιευθεί σε αυστριακό περιοδικό και σύμφωνα με την οποία ο Ούγγρος Πρωθυπουργός V. Orbán είχε ζητήσει από τον όμιλο να επιτρέψει σε στενό συγγενή του να επενδύσει στην ουγγρική θυγατρική του ομίλου (στο εξής: επίμαχη στην κύρια δίκη δήλωση).

8 Στις 3 Απριλίου 2024, ο V. Orbán ζήτησε από τον ιστότοπο 24.hu Szerkesztősége, βάσει της ουγγρικής νομοθεσίας, επανόρθωση διά του Τύπου για το επίμαχο στην κύρια δίκη άρθρο. Ο ιστότοπος 24.hu Szerkesztősége δεν έκανε δεκτό το αίτημα, πλην όμως, στις 10 Απριλίου 2024, προσέθεσε στο τέλος του ως άνω άρθρου συμπλήρωμα με τίτλο «Τελευταίες εξελίξεις – Διαμαρτυρίες», όπου αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι ο V. Orbán απηύθυνε αίτημα επανόρθωσης, υποστηρίζοντας ότι ο ιστότοπος 24.hu Szerkesztősége αναδημοσίευσε ανακριβές περιστατικό διά της δημοσιοποιήσεως της επίμαχης στην κύρια δίκη δήλωσης, η οποία είναι εσφαλμένη.

9 Εκτιμώντας ότι ο ιστότοπος 24.hu Szerkesztősége δεν είχε εκπληρώσει την υποχρέωσή του να δημοσιεύσει τη ζητηθείσα επανόρθωση, ο V. Orbán άσκησε αγωγή ενώπιον του Fővárosi Törvényszék (δικαστηρίου περιφέρειας Βουδαπέστης-Πρωτευούσης, Ουγγαρία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι πρέπει να κινηθεί εκ νέου η ένδικη διαδικασία, κατόπιν εξαφανίσεως, λόγω διαδικαστικής πλημμέλειας, της αποφάσεως που εξέδωσε στις 17 Μαΐου 2024.

10 Χωρίς να αμφισβητεί ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη δήλωση έχει αποτυπωθεί με ακρίβεια στο επίμαχο στην κύρια δίκη άρθρο, ο V. Orbán ζητεί, με την αγωγή του, να υποχρεωθεί ο ιστότοπος 24.hu Szerkesztősége, σύμφωνα με την ουγγρική νομοθεσία, να προβεί σε επανορθωτική δήλωση, στην οποία να αναφέρεται ότι, δημοσιεύοντας την επίμαχη στην κύρια δίκη δήλωση, ο ιστότοπος αναπαρήγαγε ανακριβές περιστατικό και ότι, αντιθέτως, ο V. Orbán δεν ζήτησε ούτε από τον πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρίας Spar Austria ούτε από οποιονδήποτε άλλο μέτοχο, εκπρόσωπο ή υπάλληλο του ομίλου Spar να επιτρέψει σε στενό μέλος της οικογένειάς του να επενδύσει στην ουγγρική θυγατρική του ομίλου.

11 Προς αντίκρουση των ανωτέρω, ο ιστότοπος 24.hu Szerkesztősége υποστηρίζει ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη δήλωση δεν συνιστά γνωστοποίηση πραγματικού περιστατικού, αλλά εκ του νόμου προστατευόμενη έκφραση γνώμης και αξιολογικής κρίσεως εκ μέρους ενός εκ των δημοσιογράφων του. Επιπλέον, ο ιστότοπος 24.hu Szerkesztősége υποστηρίζει ότι στο επίμαχο στην κύρια δίκη άρθρο, μετά την προσθήκη του συμπληρώματος της 10ης Απριλίου 2024, για το οποίο έγινε λόγος στη σκέψη 8 της παρούσας απόφασης, υπάρχει αναφορά στο αίτημα επανόρθωσης του V. Orbán και παρατίθενται τα πραγματικά περιστατικά που αυτός επιθυμούσε να αναφερθούν, προκειμένου ο αναγνώστης να σχηματίσει συνολική εικόνα.

12 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι στην ουγγρική έννομη τάξη, η επανόρθωση διά του Τύπου αποτελεί ειδική διαδικασία του αστικού δικαίου για την προστασία της προσωπικότητας, με την οποία καθίσταται δυνατή η αποτελεσματική επανόρθωση της δημόσιας προσβολής των σχετικών δικαιωμάτων. Αίτημα επανόρθωσης δύναται να υποβάλει, εντός σύντομης προθεσμίας, κάθε πρόσωπο για το οποίο, σε δημοσίευμα μέσου ενημέρωσης, έχει διατυπωθεί ή αναπαραχθεί πραγματικό περιστατικό του οποίου η αλήθεια δεν έχει τεκμηριωθεί ή για το οποίο παρατίθενται διαστρεβλωμένα πραγματικά περιστατικά. Εάν το μέσο ενημέρωσης δεν εκπληρώσει την υποχρέωση επανόρθωσης, το ως άνω πρόσωπο μπορεί να ασκήσει το σχετικό ένδικο βοήθημα.

13 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι τα στοιχεία εκτίμησης που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τις διαδικασίες επανόρθωσης διά του Τύπου παρατίθενται, όσον αφορά τα κρίσιμα για τη διαφορά της κύριας δίκης ζητήματα, στη γνωμοδότηση αριθ. 14 PK του Kúria (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Ουγγαρία), η οποία εφαρμόζεται από την 1η Ιουνίου 1984. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τη γνωμοδότηση αυτή, δεδομένου ότι η απόδειξη αρνητικού γεγονότος είναι οπωσδήποτε ιδιαίτερα δυσχερής, εναπόκειται στο οικείο μέσο ενημέρωσης να αποδείξει την αλήθεια του αμφισβητούμενου πραγματικού ισχυρισμού που περιλαμβάνεται στο επίμαχο άρθρο. Τούτο ισχύει, κατά κανόνα, και σε περίπτωση που το άρθρο αναπαράγει με ακρίβεια πραγματικό ισχυρισμό ή δήλωση προσώπου ή όταν αναπαράγει άρθρο άλλου μέσου ενημέρωσης. Οι αρχές αυτές έχουν αποτυπωθεί στη νομολογία την οποίαν ανέπτυξε το Kúria (Ανώτατο Δικαστήριο) κατόπιν της γνωμοδοτήσεώς του υπ' αριθ. 14 PK και η οποία είναι δεσμευτική για τα ουγγρικά δικαστήρια.

14 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η υποχρέωση η οποία επιβάλλεται κατά γενικό κανόνα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, δυνάμει της επίμαχης στην κύρια δίκη εθνικής ρύθμισης, να αποδεικνύουν την ακρίβεια του περιεχομένου ενός δημοσιεύματος, σε περίπτωση που αναδημοσιεύουν ή απλώς κοινοποιούν περιεχόμενο δημοσιευθέν υπό συντακτική ευθύνη σε άλλο κράτος μέλος, είναι συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης, και συγκεκριμένα με το άρθρο 3 του κανονισμού 2024/1083, το οποίο επιβάλλει, μεταξύ άλλων, στα κράτη μέλη να σέβονται το δικαίωμα των αποδεκτών υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να έχουν πρόσβαση σε πολυφωνία περιεχομένου συντακτικά ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης, και με το άρθρο 11 του Χάρτη, το οποίο εγγυάται την ελευθερία και την πολυφωνία των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

15 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά, ειδικότερα, ότι οι διαδικασίες επανόρθωσης διά του Τύπου αποτελούν εφαρμογή του άρθρου 3 του κανονισμού 2024/1083 και ότι, ως εκ τούτου, τυγχάνει εφαρμογής ο Χάρτης, σύμφωνα με το άρθρο 51, παράγραφος 1, αυτού. Οι εν λόγω διαδικασίες πρέπει να διεξάγονται συμφώνως προς τις αρχές και τους σκοπούς του κανονισμού, οι οποίες αποτελούν σημαντικό στοιχείο για τη διασφάλιση της ελευθερίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης, η δε πολυφωνία των μέσων μαζικής ενημέρωσης δεν πρέπει να περιορίζεται εξαιτίας της εφαρμογής τέτοιων διαδικασιών.

16 Τούτου λεχθέντος, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το επίμαχο στην κύρια δίκη άρθρο δημοσιεύθηκε στις 17 Μαρτίου 2024, ενώ το άρθρο 3 του κανονισμού εφαρμόζεται, σύμφωνα με το άρθρο 29 του ίδιου κανονισμού, από τις 8 Νοεμβρίου 2024. Τίθεται, επομένως, το ζήτημα αν η εφαρμογή του άρθρου αυτού στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης θα συνιστούσε απαγορευόμενη αναδρομική εφαρμογή.

17 Εξάλλου, από το άρθρο 2 ΣΕΕ προκύπτει ότι η Ένωση βασίζεται σε αξίες, όπως το κράτος δικαίου, που είναι κοινές στα κράτη μέλη, εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται, μεταξύ άλλων, από τη δικαιοσύνη. Στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης, μολονότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να τροποποιούν τη νομοθεσία τους κατά τρόπο που να αποδυναμώνεται η προστασία του κράτους δικαίου, είναι, πάντως, αναγκαίο να καθοριστεί αν κάποια από τις πιθανές ερμηνείες της οικείας εθνικής ρύθμισης θα οδηγούσε σε αποδυνάμωση της προστασίας αυτής, θίγοντας το δικαίωμα των πολιτών να έχουν πρόσβαση σε πλείονα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης. Επομένως, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου μπορεί επίσης να θεμελιωθεί ανεξαρτήτως της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 3 του κανονισμού 2024/1083 και να στηριχθεί απευθείας στις διατάξεις του Χάρτη.

18 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Fővárosi Törvényszék (δικαστήριο περιφέρειας Βουδαπέστης-Πρωτευούσης) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Οφείλει το εθνικό δικαστήριο να εφαρμόσει, μετά τις 8 Νοεμβρίου 2024, στη διαφορά της κύριας δίκης, το άρθρο 3 του κανονισμού [2024/1083], το οποίο εφαρμόζεται από τις 8 Νοεμβρίου 2024, λαμβανομένου υπόψη ότι το επίμαχο στην κύρια δίκη άρθρο δημοσιεύθηκε στις 17 Μαρτίου 2024;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, έχει το άρθρο 3 του κανονισμού [2024/1083], σε συνδυασμό με το δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης που κατοχυρώνεται στο άρθρο 11 του [Χάρτη], την έννοια ότι, σε περίπτωση αναφοράς σε περιεχόμενο μέσου ενημέρωσης που έχει δημοσιευτεί υπό συντακτική ευθύνη σε άλλο κράτος μέλος, δεν συνάδει με τις απαιτήσεις του άρθρου 3 το βάρος αποδείξεως που επιβάλλεται “κατά γενικό κανόνα” σε μέσο ενημέρωσης να εκτείνεται στα γεγονότα που εκτίθενται στο περιεχόμενο στο οποίο γίνεται αναφορά;

3) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης, και ειδικότερα με το άρθρο 11 του Χάρτη, εθνική νομολογία κατά την οποία ένα μέσο ενημέρωσης μπορεί να παρουσιάσει περιεχόμενο που έχει δημοσιευτεί σε μέσο ενημέρωσης άλλου κράτους μέλους μόνον εάν μπορεί να αποδείξει την αλήθεια του ενημερωτικού περιεχομένου στο οποίο γίνεται αναφορά, ακόμη και αν στο επίμαχο άρθρο επισημαίνεται σαφώς ότι πρόκειται για αναπαραγωγή ενημερωτικού περιεχομένου;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

19 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 3 του κανονισμού 2024/1083, κατ' ορθή ερμηνεία, έχει εφαρμογή σε διαφορά με αντικείμενο αίτηση επανόρθωσης διά του Τύπου, δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους, όσον αφορά άρθρο το οποίο αναπαράγει περιστατικό φερόμενο ως ανακριβές και έχει δημοσιευθεί σε άλλο κράτος μέλος, σε περίπτωση που η ημερομηνία δημοσίευσης του άρθρου αυτού είναι προγενέστερη της ημερομηνίας κατά την οποία το άρθρο 3 του κανονισμού τέθηκε σε εφαρμογή, σύμφωνα με το άρθρο 29 του κανονισμού.

20 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι ένας νέος κανόνας δικαίου έχει εφαρμογή από της ενάρξεως ισχύος της πράξης με την οποία θεσπίζεται και, μολονότι δεν εφαρμόζεται επί των εννόμων καταστάσεων οι οποίες γεννήθηκαν και διαμορφώθηκαν οριστικώς υπό το κράτος του προγενέστερου νόμου, εφαρμόζεται εντούτοις στα μελλοντικά τους αποτελέσματα, καθώς και στις νέες έννομες καταστάσεις. Το αντίθετο ισχύει, υπό την επιφύλαξη της αρχής της μη αναδρομικότητας των νομικών πράξεων, μόνο σε περίπτωση που ο νέος κανόνας συνοδεύεται από ειδικές διατάξεις οι οποίες καθορίζουν συγκεκριμένα τις προϋποθέσεις της διαχρονικής του εφαρμογής. Στο πλαίσιο αυτό, αντιθέτως προς τους διαδικαστικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόζονται εν γένει κατά την ημερομηνία θέσεώς τους σε ισχύ, οι κανόνες ουσιαστικού δικαίου της Ένωσης πρέπει, προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, να ερμηνεύονται υπό την έννοια ότι αφορούν καταστάσεις που έχουν διαμορφωθεί πριν από τη θέση τους σε ισχύ μόνον κατά το μέτρο που προκύπτει σαφώς από το γράμμα τους, τους σκοπούς τους ή την οικονομία τους ότι πρέπει να παράγουν τέτοια αποτελέσματα (βλ. αποφάσεις της 12ης Νοεμβρίου 1981, Meridionale Industria Salumi κ.λπ., 212/80 έως 217/80, EU:C:1981:270, σκέψεις 9 και 10, και της 15ης Ιουνίου 2021, Facebook Ireland κ.λπ., C-645/19, EU:C:2021:483, σκέψη 100 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

21 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω σκέψεων, διαπιστώνεται, κατά πρώτον, ότι, αφενός, το άρθρο 3 του κανονισμού 2024/1083 συνιστά κανόνα ουσιαστικού δικαίου, καθόσον ορίζει ότι τα κράτη μέλη σέβονται το δικαίωμα των αποδεκτών των υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να έχουν πρόσβαση σε πολυφωνία περιεχομένου συντακτικά ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης και μεριμνούν ώστε να υπάρχει, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, πλαίσιο συνθηκών για τη διασφάλιση του εν λόγω δικαιώματος, προς όφελος του ελεύθερου και δημοκρατικού λόγου.

22 Αφετέρου, το άρθρο 29 του κανονισμού 2024/1083 προβλέπει ότι ο κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Δεδομένου ότι ο κανονισμός αυτός δημοσιεύθηκε στις 17 Απριλίου 2024, άρχισε να ισχύει στις 8 Μαΐου του ίδιου έτους. Περαιτέρω, το άρθρο 29 ορίζει επίσης τις προϋποθέσεις διαχρονικής εφαρμογής του κανονισμού. Συναφώς, το άρθρο 29 ορίζει ότι ο κανονισμός εφαρμόζεται από τις 8 Αυγούστου 2025, προβλέποντας παράλληλα διαφορετική ημερομηνία εφαρμογής για ορισμένες από τις διατάξεις του, μεταξύ των οποίων το άρθρο 3, το οποίο εφαρμόζεται από τις 8 Νοεμβρίου 2024.

23 Κατά δεύτερον, όσον αφορά τη διαφορά της κύριας δίκης, από τα στοιχεία που παρέθεσε το αιτούν δικαστήριο προκύπτει ότι, δυνάμει της ουγγρικής νομοθεσίας, το δικαίωμα επανόρθωσης διά του Τύπου αποσκοπεί στη θεραπεία των δημόσιων προσβολών του δικαιώματος στην

προσωπικότητα και αφορά την περίπτωση κατά την οποία σε δημοσίευμα μέσου ενημέρωσης διατυπώνονται ή αναδημοσιεύονται ισχυρισμοί των οποίων η αλήθεια δεν έχει αποδειχθεί ή παρατίθενται διαστρεβλωμένα πραγματικά περιστατικά σχετικά με το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

24 Επομένως, η επίμαχη στην κύρια δίκη κατάσταση έχει οριστικώς διαμορφωθεί από τις 17 Μαρτίου 2024, ημερομηνία δημοσίευσης του επίμαχου στην κύρια δίκη άρθρου, χωρίς η διαπίστωση αυτή να μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση με την αγωγή στην υπόθεση της κύριας δίκης, η οποία έχει ως αντικείμενο την άσκηση του δικαιώματος επανόρθωσης διά του Τύπου (πρβλ. απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 2022, Stadt Mainz, C-544/21, EU:C:2022:843, σκέψη 23)

25 Δεδομένου, συνεπώς, ότι η κατάσταση αυτή διαμορφώθηκε οριστικώς πριν από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του άρθρου 3 του κανονισμού 2024/1083, το άρθρο αυτό δεν έχει εφαρμογή ratione temporis στη διαφορά της κύριας δίκης.

26 Προκειμένου να δοθεί πλήρως χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, το οποίο κάνει λόγο για ενδεχόμενη εφαρμογή του άρθρου 11 του Χάρτη, υπενθυμίζεται, επιπλέον, ότι, δυνάμει του άρθρου 51, παράγραφος 1, του Χάρτη, οι διατάξεις του Χάρτη απευθύνονται στα κράτη μέλη μόνον όταν αυτά εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης.

27 Τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στην έννομη τάξη της Ένωσης μπορούν να εφαρμόζονται σε όλες τις καταστάσεις που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης, αλλά όχι πέραν των καταστάσεων αυτών [βλ. αποφάσεις της 26ης Φεβρουαρίου 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, σκέψη 19, και της 26ης Φεβρουαρίου 2026, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Δικαίωμα παροχής υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης σε ραδιοσυχνότητα), C-92/23, EU:C:2026:108, σκέψη 95 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

28 Κατά τα λοιπά, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, όταν μια έννομη κατάσταση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο δεν έχει αρμοδιότητα να αποφανθεί επ' αυτής και οι διατάξεις του Χάρτη των οποίων ενδεχομένως γίνεται επίκληση δεν μπορούν να θεμελιώσουν, αφ' εαυτών, την αρμοδιότητα αυτή (βλ. αποφάσεις της 26ης Φεβρουαρίου 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, σκέψη 22, και της 6ης Οκτωβρίου 2015, Delvigne, C-650/13, EU:C:2015:648, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

29 Αφενός, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 25 της παρούσας απόφασης, το άρθρο 3 του κανονισμού 2024/1083 δεν έχει εφαρμογή ratione temporis στη διαφορά της κύριας δίκης.

30 Αφετέρου, η εφαρμογή του άρθρου 11 του Χάρτη στη διαφορά αυτή δεν μπορεί να στηριχθεί μόνο στην επίκληση από το αιτούν δικαστήριο των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ. Πράγματι, το άρθρο 2 ΣΕΕ δεν μπορεί να στερήσει κάθε αποτελεσματικότητα από τα όρια που επιβάλλονται στο πεδίο εφαρμογής των λοιπών διατάξεων του δικαίου της Ένωσης και, ειδικότερα, των διατάξεων του Χάρτη, οι οποίες απευθύνονται στα κράτη μέλη μόνον όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 51, παράγραφος 1, του Χάρτη [πρβλ. απόφαση της 21ης Απριλίου 2026, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Αξίες της Ένωσης), C-769/22, EU:C:2026:326, σκέψη 550].

31 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεδομένου ότι από την απόφαση περί παραπομπής δεν προκύπτει σύνδεσμος με άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το άρθρο 11 του Χάρτη δεν έχει εφαρμογή στη διαφορά της κύριας δίκης.

32 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3 του κανονισμού 2024/1083, κατ' ορθή ερμηνεία, δεν έχει εφαρμογή σε διαφορά με αντικείμενο αίτηση επανόρθωσης διά του Τύπου, δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους, όσον αφορά άρθρο το οποίο αναπαράγει περιστατικό φερόμενο ως ανακριβές και έχει δημοσιευθεί σε άλλο κράτος μέλος, σε περίπτωση που η ημερομηνία δημοσίευσης του άρθρου αυτού είναι προγενέστερη της ημερομηνίας κατά την οποία το άρθρο 3 του κανονισμού τέθηκε σε εφαρμογή, σύμφωνα με το άρθρο 29 του κανονισμού.

Επί του δευτέρου και του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος

33 Λαμβανομένης υπόψη της απάντησης στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο και στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

34 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1083 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ (ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης),

κατ' ορθή ερμηνεία,

δεν έχει εφαρμογή σε διαφορά με αντικείμενο αίτηση επανόρθωσης διά του Τύπου, δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους, όσον αφορά άρθρο το οποίο αναπαράγει περιστατικό φερόμενο ως ανακριβές και έχει δημοσιευθεί σε άλλο κράτος μέλος, σε περίπτωση που η ημερομηνία δημοσίευσης του άρθρου αυτού είναι προγενέστερη της ημερομηνίας κατά την οποία το άρθρο 3 του κανονισμού τέθηκε σε εφαρμογή, σύμφωνα με το άρθρο 29 του κανονισμού.

(υπογραφές)